

V Praze dne 26. března 2020

Doporučení k nošení respirátorů a roušek (ústenek) a doporučené třídy ochrany pro vybrané profese

Světová zdravotnická organizace (WHO) vydala několik materiálů, ve kterých podrobně informuje o používání ochranných prostředků a opatření v souvislosti s ochranou před nákazou a šířením COVID - 19. V tomto doporučení shrnujeme důležitá fakta.

Nošení lékařských roušek je WHO indikováno u osob s klinickými příznaky respiračního onemocnění z důvodu zamezení dalšího šíření nákazy do okolí. Řada zemí doporučuje nošení u všech pacientů. V České republice je momentálně nošení roušek či jakékoliv ochrany dýchacích cest povinné.

Používání ochrany dýchacích cest je jedno z důležitých preventivních opatření, které pomáhá omezit šíření respiračních onemocnění, včetně COVID–19. Přesto pouhé používání ochrany dýchacích cest bez dalších opatření je nedostatečné. Musí být vždy kombinováno s dostatečnou hygienou a častým mytím rukou.

WHO, ECDC, RKI a další uznávané odborné instituce doporučují, aby zdravotničtí pracovníci, kteří pečují v přímém kontaktu o nakažené pacienty, používali tyto ochranné pomůcky: ochranný plášť, rukavice, ochranu dýchacích cest a ochranu očí.

Zdravotničtí pracovníci v kontaktu s potvrzeným nebo s podezřelým případem nákazy COVID-19 by podle ECDC měli mít (Ref. 1): respirátor FFP2 nebo vyšší třídy ochrany, ochranu očí, ochranné oblečení (plášť, overall) s dlouhým rukávem a rukavice.

Výlučně respirátor FFP3 se doporučuje u procesů vytvářejících aerosoly jako např. tracheální intubace, tracheostomie, odsávání z dýchacích cest, bronchoskopie, indukce sputa, kardiopulmonální resuscitace apod. U ostatních procesů je dostatečná i nižší třída ochrany. (Ref. 1)

V USA doporučuje CDC (Ref. 2) pro zdravotníky respirátory N95, jehož ochranné účinky jsou podobné jako FFP2 (Ref. 3).

Posouzení, zda použít k zakrytí obličeje „obyčejnou“ látkovou roušku nebo lékařskou roušku, anebo respirátor, závisí na zhodnocení rizikovosti prostředí, ve kterém se pohybujete a činnosti, kterou provozujete. Nadužívání speciálních ochranných pomůcek může mít za následek jejich nedostatek.

Při použití ochranné roušky dbejte následujících doporučení. Nosíte-li roušku, zásadní je správné nasazení a sejmutí roušky včetně odhození do odpadu. Opatrně si nasazujte roušku, ujistěte se, že zakrývá ústa a nos a pevně ji uvažte tak, aby byla minimalizována mezera mezi tváří a rouškou. Přední části roušky se během nasazování a snímání nedotýkejte. Při snímání roušky použijte následující postup: nedotýkejte se přední části roušky, uvolněte ji vzadu za šňůry či gumičky a sejměte ji. Po sundání roušky, nebo kdykoli jste se se dotkli přední části, umyjte si ruce mýdlem a desinfekcí. Nahradte roušku, když je vlhká, novou čistou suchou rouškou. Nepoužívejte opakovaně roušky, které jsou určeny k jednorázovému použití. Vyhodte roušku do odpadu ihned po použití.

Vzhledem k celosvětovému nedostatku ochranných pomůcek je akceptovatelné použití stejného respirátoru při péči o více pacientů se stejnou diagnózou bez sejmutí respirátoru, pokud není respirátor poničen, znečištěn či kontaminován.

Nemocnice, které si umí zajistit sterilizaci zdravotnických prostředků či samy disponující centrální sterilizací, mohou pro potřebu svých zdravotnických pracovníků ověřenými sterilizačními metodami sterilizovat použité respirátory, zejména respirátory třídy FFP3, pro opakované použití, a to až třikrát.

V případě rizika nákazy pacientů je třeba používat respirátory bez výdechového ventilu nebo překrýt výdechový ventil rouškou. U zvýšeného rizika vzniku aerosolu je třeba použít i ochranné brýle nebo štít.

Shrnutí: Ve vyspělých zemích vč. Evropy a USA je respirátor FFP2 (resp. v USA respirátor N95, v Číně respirátor KN95 – oba porovnatelné s FFP2) doporučovanou ochranou pro zdravotnické pracovníky při výkonu práce, a to i pro personál v kontaktu s COVID-19 pozitivními pacienty. Výjimkou jsou procedury, u kterých vzniká kontaminovaný aerosol, kde by se měl použít respirátor FFP3.

Doporučení bude upravováno v návaznosti na nové poznatky.

Zdroje:

Ref. 1 <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-infection-prevention-and-control-healthcare-settings-march-2020.pdf>

Ref. 2 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/respirator-use-faq.html>

Ref. 3 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5058571/>

Advice on the use of masks in the community, during home care and in health care settings in the context of the novel coronavirus (2019-nCoV) outbreak, Interim guidance, 29 January 2020, WHO, online:

[https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)-outbreak](https://www.who.int/publications-detail/advice-on-the-use-of-masks-in-the-community-during-home-care-and-in-healthcare-settings-in-the-context-of-the-novel-coronavirus-(2019-ncov)-outbreak)

Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease 2019 (COVID-19), Interim guidance, 27 February 2020, WHO, online:

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331215/WHO-2019-nCov-IPCPPE_use-2020.1-eng.pdf

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-infection-prevention-and-control-healthcare-settings-march-2020.pdf>

Další zdroje:

<https://www.who.int/docs/default-source/documents/advice-on-the-use-of-masks-2019-ncov.pdf>

<https://www.baua.de/DE/Themen/Arbeitsgestaltung-im-Betrieb/Biostoffe/FAQ/pdf/Empfehlungen-organisatorische-Massnahmen.pdf?blob=publicationFile&v=4>

https://www.rki.de/DE/Content/InfAZ/N/Neuartiges_Coronavirus/Ressourcen_schonen_Masken.pdf?blob=publicationFile

https://www.rki.de/SharedDocs/FAQ/NCOV2019/FAQ_Liste.html#FAQId13528066

<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-guidance-wearing-and-removing-personal-protective-equipment-healthcare-settings-updated.pdf>

Typové profese a činnosti pro používání respirátorů a roušek

Profese	Typ ochranného prostředku
Zdravotnický pracovník JIP s ventilovanými pacienty	GB19083 / FFP3
Personál infekční kliniky	GB19083 / FFP3
Personál uvnitř rizikové zóny 3 s možným výskytem kontaminovaného aerosolu	GB19083 / FFP3
Pracovník laboratoře COVID-centra	GB19083 / FFP3
Zdravotnický pracovník – odběrová místa	FFP2 / N95 / KN95 / GB19083
Zdravotnický pracovník urgentní příjem	FFP2 / N95 / KN95 / GB19083
Zubní lékař	FFP2 / N95 / KN95 / GB19083
Zdravotnický pracovník – běžné oddělení	FFP2 / N95 / KN95
Praktický lékař	FFP2 / N95 / KN95
Ambulantní specialista	FFP2 / N95 / KN95
Lékárník	FFP2 / N95 / KN95
Potravináři – čisté prostory	FFP2 / N95 / KN95
Řidiči	FFP2 / N95 / KN95
Pokladní	FFP2 / N95 / KN95
Pracovníci s četným kontaktem s klienty	FFP2 / N95 / KN95
Armáda – četný kontakt s klienty	FFP2 / N95 / KN95
Policie – četný kontakt s klienty	FFP2 / N95 / KN95

Hasiči – četný kontakt s klienty	FFP2 / N95 / KN95
Armáda – ostatní	Rouška / FFP1
Policie – ostatní	Rouška / FFP1
Hasiči – ostatní	Rouška / FFP1
Energetika	Rouška / FFP1
Ostatní činnosti, administrativní práce, průmysl, lesnictví, zemědělské práce, potravinářský průmysl, běžný občan	Rouška / FFP1

Zjednodušená tabulka třídy ochrany respirátorů:

Třída ochrany / standard	FFP2	N95	KN95 (GB2626)	GB19083 (Level 1)	GB19083 (Level 2, 3)	FFP3
Filtrační účinnost	≥ 94 %	≥ 95 %	≥ 95 %	≥ 95 %	≥ 99 %	≥ 99 %

